

FELELŐSÉGTÖRTÉNETI NAPLO

Főszerkesztő és kiadó: Lajos Baranyay

Felelős szerkesztő: Major Mihály

A botbüntetés és az iskola.

Helytelenül magyarázott és érthetetlen módon felújított és teszi aktuálissá ezt a kérdést. Egyik tanító állítván annyira megverté iskolakerülő, rosszviselő növendékét, hogy ideg-beteg lett.

Az eset a közegészségügyi bizottság elé került. Ez ártott a tanácsnak, a tanács menesztette az iskolaszékhöz, az iskolaszékhöz pedig továbbítja a tantszabályzatot. És a sok átirás végén a közönség azt hiszi, hogy Székesfehérvárot a virágcs az egyetlen pedagógiai eszköz, amelyből mindennap mértékben felül jut ki a tanulóknak.

Megszületett az ukáz, amely ellentétben a botbüntetés: az iskolában, mintha már eddig is nem volna eltörölve. Mintha eddig is nem a végső eszköznek tekintette volna a tanító.

De nezzük csak az esetet, amely miatt annyira beszéltet magáról az iskolai nádpálca: Szülői felügyelet hiánya miatt iskolakerülő lett egyik növendék. Túcatszámra követi el a bűntényeket. Tanítója átadja a fiataloknak bírájának, aki javítintézetbe internálja a gyermekét. A szülő szegényből tiltakozik az ítélet ellen, a fiú pedig kerekét old s megkezdődik a tanító meghurcolása. A megszökött fiú 17 napig barangol keresői elől, szérűskertekben, pajtákban húzódik meg éltén-szomjan.

A 17 napos izgalomtól és éhségtől kimerült gyermekét végre megtalálják s orvosilag megvizsgálják, a vizsgálat útjából és félelemtől származó nagyfokú idegbetegséget állapít meg, amelynek természetesen a tanító az oka, aki börtört ütötte a fejét.

Ez a tényállás. Tegyük fel azonban, hogy a tanító is hibás, hogy vannak esetek, amikor túlszigorú botbüntetés al-

kalmaznak. Mi az eljárás ilyenkor? Ujságokban dobraveretni? Tessék hivatalosan figyelmeztetni és meginteni a vétőt.

Az ilyen esetek dobráutése, hozzá még elferdített alakban, legkevésbé szolgál a tanügy érdekében. Sőt: nagyon is árt neki, mert a közönség általánosított szokott és rémképeket lát még ott is, ahol pedig

csak a pedagógia követeit büntetéseket alkalmaznak. Elítélünk mindenféle túlzást, amit a tanító a büntetésnél esetleg elkövet, de viszont az ilyen eljárást sem hagyhatjuk szó nélkül. A tanügy érdeke kívánja, hogy a nagy nyilvánosság kizárásával intézzék el az ilyen ügyeket még akkor is, ha igaz.

VÁROSI KÖLTSEG KIMUTATÁS.

Építkezési hitelszükséglet.

Székesfehérvár ha nem is fejlődik kereskedelmileg és gazdaságilag, erején felül áldoz építkezési célokra. Javítja utcáit, középületeit s miként az alábbiakból kitétnék, csak az idén is milliót összeget fordít az elmaradt városnak a korral való haladására. A legutóbbi városi közgyűlés által kimondott 1914. évi építkezésekre fordítandó hitelszükséglet a következő:

1. A Deák Ferenc-utcai folyóka készítése 8000 K. Mivel a kormányhatóságilag jóváhagyott aszfalt-kocsipálya már az 1913 évben elkészült, ezen munkálat ennek kiegészítő része képezte és a fenti munkálatokk egyidejűleg teljesítve van.

Elnöki megnyitóbeszéd.

Irta és a székesfehérvári járás Tanítókéreke és hó 4-én tartott évi közgyűlésén elmondta Landerstoh Antal járásközi elnök.

Igen tisztelt közgyűlés!

Eddigi szokásomtól eltérőleg ez alkalommal rövid leszek elnöki megnyitómamban. Nincs is nagyon sok mondanivalóm, sem egyesületi életünk mult évi működéséről, sem pedig az országos tanítószög általános mozgalmairól.

A tanítófizetés rendezése meg hozta a magyar tanítószög nélkülözött nyugalmát és békeségét.

A szabadgondolkodók országos egyesülete által provokált vita a vallásoktatás körül is lecsendesült.

Az eddig oly hevesen folytatott kenyérharc megszűnt az egész vonalon, s csak itt-ott üt meg fülünk a harcmezőn maradt megsebesült panasz. A várva várt fizetésrendezés ugyanis egyik másik tanítóra nézve nem is annyira fizetéseseles, minth inkább fizetés-

csönkítés. Azok az öregebb tanítók t. i. akik a nemzeti népművelés terén szerzett kiváló érdemei folytán néhány évig a kitüntetés-számba vett 200 K személyi pótlékokat élvezték, megkapták egyúttal az igazgatói címet és jellegét is.

A személyi pótlék azonban, az új fizetési törvény életbeléptetésével a törvénynek erre vonatkozó egyik rúdja a alapján egyszerűen megszűnt. És megszűnt vele együtt a kitüntetés erkölcsi hatása is, ami valóban páratlan eset a kitüntetések krónikájában, mert szinte lehetetlen, hogy valakit megfosztani lehessen a magas miniszteri dekretummal felajánlott kitüntéstől és a vele járó dotációjától anélkül, hogy az illető erre akár bünyenítő, akár legyelmani eljárásból kifolyólag okot szolgált volna. Vigasztal azonban megmaradt a kitüntetétek nagyobb részének legalább az igazgatói cím.

De vannak a boldogtalan kitüntetettek közt olyanok is, akik a személypótlék pünkösdi királyságával járó civilisztának csekély részét

letét csak néhány hónapig élvezték s aztán hamarosan elesetek nemcsak a lefutott kitüntetéssel járó pénzmagtól, hanem az exkírálási címhez sem juthattak. A személyi pótlékokat ugyanis olyan váratlanul s oly mesés gyorsasággal olvastatták be a rendes törzsfizetés szerény összegébe, hogy ideje sem maradt az illetékes iskolafentartóknak a miniszteri kitüntetés természetével járó iskola-igazgatói címet kellő időben a reá szolgált és kiérdemült népművelők részére kéredelem nélkül biztosítani.

Szerencse, hogy az így kinullázott veteránpedagógusok mind oly kiérdemült vén bácsik, akiknek soh'sem volt s most sincs kedvük a radikális fegyverek progresszív forgatásához, mely félelmetes harcmodor a fiatal kártársakra nézve annyira fényes sikerrel járt.

Szóval: Jó fiúk voltak az öregek. Csendes hívei a konzervatív elveknél. Hithű emberei a sokátmondó liberalizmusnak. Most pedig sopánkodhatnak a nagy öregek

mindaddig, míg utolsó foguk is kihull az üresen maradt szájukból. A közbékeség mindazonáltal helyreállt. A tömegharc megszűnt. A vén szolga jajgat, a karaván tovább halad. Szél-csend váltotta fel a vihart.

De ha jobban körülnézünk, azt látjuk, hogy ez a hirtelen beállt csend mégis csak fegyverszünetet jelent. A puskaporos hordók most körül állják a nyugdíjrevízió bástyáit s lesik a felrobantó szikrákat.

Hisz napirendre került most az elavult tanítói nyugdíjtörvény revíziója!

A nyugdíjrevízió tárgyában szerkesztett kérvény, melyet az Országos Tanítószövetség kellő betekintés és támogatás végett az összes országos képviselőknek innár megküldött, nemcsak ott fekszik a parlament asztalán.

A tanítószög kéri abban a felterjesztésben mindazt a szépet és jót, amit szívünk-szánk megkíván. És Szövetségünk vezetősége meg van győződve arról, hogy a tisztelt Ház hamarosan elfrendeli a

SÖVEGJARTÓ vászonárúháza, Barátok epülete.
Nagy választék ággy és asztalneműek, paplanok, finom takarók, szintartó zsefirek, törülközők, szponyvek stb.
Medve...
Mai lapunk 4 oldal.

2. József-utján folyóká vezetésére 8000 K.
 3. József-utcai csapadéksatorna készítése 8000 K.
 4. Elemi iskolában vízvezeték és csatornaberendezésére 20000 K. A vízvezeték szabályrendelet értelmében kötelező a bevezetés.
 5. Kövezett utcák és terek burkolat javítására 25000 K. A víz- és csatornamunkálatok következtében az utak kijávitása elkerülhetetlen.
 6. 32 drb közkút, 15 drb tüzcsap és a Szárocsa utcai vízvezeték kiépítésére 13175 K. Közfizetési, tüzbiztonsági és közegészségügyi szempontból szükségesek.
 7. Széfhérvári cs. és kir. II. 69 sz. gépfegyverosztály részére főfőhelyiség építése 34320 K. A beruházási költségek százálekt a katonai parancsnokság megítélti. Kormányhatóságilag jóváhagyott kötelezettség a városnak.
 8. Délvasut melléti utcák rendezése 21006 80 K. Kormányhatóság jóváhagyás alatt áll.
 9. Aggintzét építéséhez házipénztárból hozzájárulás az építkezés közben felmerült több költséget 62000 K. Az építkezés már befejezés alatt áll, a hozzájárulás 1914 év folyamán megfizetendő.
 10. A Gáztelep és Csonka utcák szennyvízcsatornázása 30000 K. Kormányhatóságilag engedélyezett építkezés, mely már befejezést is nyert.
 11. Új gyalogúti lakatya tiszti épület átalakítása 1200 K. Kormányhatóságilag jóváhagyott és befejezést nyert munka. A százálekt katonaság által megítélt.
 12. Csapadékvíz csatorna terveinek elkészítése 5500 K. A közgyű-

lés által megszervezte jelenleg kormányhatóság jóváhagyást vár.
 13. Salétrom-utca és a Horváth István-utca sarkától a vasúti esőrézre szennyvízcsatornázása 31000 K.
 14. A Várkörútnak alsó és felső szakaszán az aszfaltkocsipálya és gyalogjárda építése 11000 K. A várkörúti csatornaboltzási munkák 1913-ban befejeztetve, ezen utca rendezése elkerülhetetlenül szükséges.
 15. Makadám-utca javítására 20000 K. A régi megrongált utca (vízvezeték és csatornaépítés következtében) helyreállítása közbiztonsági szempontból ökvellenül szűkös.
 Összesen 395201 K. 80 fill.
 16. A helybeli pénzügyi tektől felvett folyószámlabeli kölcsöntartozás 850006 K. Visszafizetendő 1915 június 30-ig.
 Főösszeg 1246201 K. 80 fill.
 Széfhérvár, 1914 május 29.
Vinczay Imre s. k.
 tb. főszámvévő
 Közgyűlési határozat folytán felvett az új honvédelmi építési miatt áthelyezendő városmajornak még ez idén szükséges költségére 100.000 korona, továbbá az új honvédelmi építési tervei költségére 30.000 korona. Így a főösszeg 1.375 201 K 80 f.
 Ezen költség kimutatást Székesfehérvár szab. kir. város törvényhatósági bizottsága a mai napon tartott közgyűlésében tárgyalta és jóváhagyva elfogadta.
 Széfhérvártól, 1914. évi május 29.
Dr. Saára Gyula
 polgármester.

Véres mulatságok. Sok a bicskahős.

Sok vér folyik a korcsmák padkjára; sok legény lali halálát táncos mulatságban. Tegnap Sárosdrol kaptuk a hírt, hogy agyonszúrtak egy legényt, más-kor máshonnan jön hasonló tudósítás de gyakran: Falusi mulatság alig mulik el bicskázás nélkül. A kifolyt vér beszél a átkozza a bicskahősöket, a falu rémeit, akik nem félnek senkitől. Hetvenkednek, belekötnek mindenkibe. A börtön, mit bicskázásért kapnak, dicsőségnek tartják s a véres mulatságok száma nem csökkenik, hanem szaporodik. Amde a húszadik században s állítólag kulturámban vagyunk, így magának az államnak és minden polgárnak kötelessége lenne a barbárállapot megszüntetése és a fiatalon pusztuló legények megmentése érdekében tenni valamit.
 A börtön ezen az állapoton nem igen segít s azért a bicskahősök megrendszabályozására más módon kell törekednünk. E'ósból ajánlatos volna a következő kényszerintézkedés:
 Az a legény, aki verekedett egy évre, vagy esetleg két évre is, ki kellene tiltani a faluban történő mindennemű mulatságból. A községi előjáróság tartsa

nyilván az ilyeneket, és ha bármilyen mulatság, lakodalom, kézfogó van, azonnal menjen oda a községi rendőr, és nézze meg van-e ott ilyen kitiltott egység. Ha ott van, körülhetetlenül távolítsa el. Ez a kitiltás bizonyára nagyobb erkölcsi erővel hatna mint a verekedésért megítélt egy-két heti elzárási büntetés. Mert az ilyen verekedő legény elve az szokott lenni: egy pár napot ülök, de legalább kitiltóm rajta boszumat, tehát nem is tartja büntetésnek az elzárást. Hanem ha nem mehet mulatni, mikor a többi legény elmulat, az már érzékenyen érinti s azt, hogy kitiltásáról mindenki tud a faluban, jobban resteli mint mikor azt mondják róla, hogy be volt csukva.
 Ezen gondolat megvalósítása a főszolgabirtól vagy megyei törvényhatóságtól függ, de kezdeményeződnek a községi polgároknak kell lenniük. Tegyen egyik községi képviselőtestületi tag a gyűlésen ilyenforma indítványt:
 Kéri a képviselő testület a vármegye törvényhatóságot, alkosson szabályrendeletet, hogy a községben nagyon szokásossá vált legényverekedések lehetőleg megakadályozhatók legyenek. Ezért a községben közzimert és közveszélyes verekedő, valamint verekedésért megbüntetett egyének tiltásának ki a körülményekhez képest 1-3 évig a községben történő bármilyen mulatságokból összejövetelekből.

tanító nyugdíjtörvény sürgős revízióját s alkotmányos bölcsességgel megtalálja majd a módot arra, hogy kérelmünk teljesüljön.
 De vajon mennyiben s főleg mikor hoz a tanítószághoz valami jót ez a kitalálás helyezett nyugdíjrevízió: az talán még nagyobb rébusz, mint a törvényileg újabb bőségesen beigért, de mindaddig csak nagyon gyéren adományozott vénségi díj, amelyet oly találon megint csak személyi pótléknak nevezik.
 És mégis! Dacára mindezeknek a keserves csalódásoknak és szomorú auspiciumoknak örömmel konstatalom, hogy tanítótestületünk eddig zaklatott élete újra lecsendesült s egyesületünk régi mankakedve újra fellendült. És ez vigasztal engem, mint egyik vén harcost, minden eddig elszenvedett hivatalos és nem hivatalos preteralás közepette is és kétszeresen örvendek annak, hogy a keserű kenyérről ezen a helyen még szerény elnökségem alatt végt ért.
 Huszonöt éve vagyok tagja a fejérmegyei tanítótestületnek s azóta mindig kivettem részemem a hitőlőféle munkálkodó és vezető szereplésekből. Egyesületünk élete az én életem. Az én tanítóéleti elvem mindig az, ami az intenciója volt a magyar tanítótestületek teremőjének. Midőn báró

Eötvös József a hivatalos tanító egyesületeket megalapította, az volt egyedül óhajja, hogy egyesületi ténykedésünk csupán önmivelődésből és továbbképzésből álljon. Arra nem is gondolhatott Magyarország első alkotmányos katuszminisztere, hogy a hivatalos megyei tanítóegyesületek valamikor kényszerítve legyenek, a haladó korral járó fizetésemelésért évek során át a legradikálisabb eszközökkel harcolni. De valamint a rideg tél után az éltető tavasz beköszönni, úgy fakad ki a kenyérről a rideg küzdelmeiből a tanítószághoz új és áldásos tevékenysége a hivatalos tanító egyesületek külső és belső életében.
 A helyzet örvendően megváltozott. Az amerikázás — ha volt — megszűnt. Passzív rezisztenciáról pedig már szó sem lehet. Sikerült is mai közgyűlésünk tárgysorozatát teljesen a báró Eötvös-féle recept szerint összeállítanom: Szociális kérdés, pedagógiai vita, tudományos tétel a mai programunk sorozata.
 Régi népnevelési elv, hogy a jó tanítónak nemcsak bent az iskolában kell serényen munkálkodnia, hanem kötelessége kint a társadalmi életben is lelkesen közreműködni az igen fontos szociális kérdések megoldása körül.
 Különösen az ifjúság fölött való örködés egyik szociális főfeladata

a modern népnevelőnek. Az egész népnevelési harc a gyermekért folyik. Általános jelszó: „A gyermekvédelem.”
 A züllésnek indult gyermekek és fiatalok megmentését tüzte ki célul a gyermekbírósról szóló törvény is. Eről a fontos szociális ügyről értekeznek mai körünkben *Molzer* Imre. kir. törvényszéki bíró, a fiatalok lelkes bírja, midőn a tanítószághoz patronázsmunkáját fogja behatárolni fejtegetni. A nemes bírónak szives elhatározását már eleve is tolmácsoltam halás köszönetem.
Velinszky Farady Mária tanító urnó pedig szives volt külön kérésre, mai felolvasásának tárgyául egy zoroson vett aktuális pedagógiai témát választani. Felolvasásának címe: „Reformtörekvések a nevelés-oktatásban.” Már a tétel reneszánszserű voltából következtethetjük a legszebb sikert.
 Végül pedig tudván azt, hogy az önmivelés- és továbbképzésnek egyik leghatalmasabb tényezője a nyelvismeret: fölötte kívánatos, hogy a tanító anyanyelvén kívül legalább még egy segédnyelvet birjon, melynek elsajátítása után külföldi kártársaival közvetlenül érintkezhet.
 Hogy azonban annélkül, hogy az amúgy nehezen elsajátítható kultúrnyelvek bármelyikét is kell-

jen igénybe venni: legcélszerűbb az *esperantót* megtanulni.
 Huszonöt év alatt csodálatosan hódított az *esperantó*. Ma már tízmillió ember beszéli ezt a nemzetközi nyelvet, amely nyelv öt-száz *esperantó* folyóiratban járja be az egész művelt világot. A párisi tudományos akadémia nemzetközi világnyelvnek ismerte el az *esperantót*. A nemzetközi aviatikai egyesületnek és igen sok kulturgyletnek hivatalos nyelve az *esperantó*. Ki tudja, nem lesz-e ma-holnap éppen az *esperantó* az a szellemi kapocs, amely a világ ösztantitóságát egyetemessé teszi.
 Azért siettem *Csendes* Géza kártárs urat, mint a székesfehérvári *esperantó* egyesület buggó titkárárt rábírn arra, hogy mai közgyűlésünkön az *esperantó* nyelvet velünk megismertesse és megkedveltesse.
 Egy szóval: mai programunk hű képet nyújt járáskörünk teljes nivójáról.
 Midőn a körünkbea megjelent kir. tanfelügyelő urat továbbá igen tisztelt vendégeinket és egyesületünk minden jelenlévő tagját szívből üdvözlöm, megnyitom mai rendes közgyűlésünket azzal az színtel óhajjal, hogy a helyreállott béke és kártársi szeretet mindinkább megerősödjék.
 Adja a Magyarok Isténe, hogy így legyen!

Fehér női vászon cipőt, bőr sarokkal,
NOFITZER 5 koronáért ad különféle kivitelben.

Hát az indítványt bármelyik község megtámaszthatja és annál jobb minél többen támaszkodnak rá. Aztán a meggyőztetésre kerül az ügy, melynek el a bizottsági tagok és szavazzák is meg.

Olyan kevesen vagyunk, hogy még az apagyilkosnak is meg kellene bocsátani. Hát akkor ne engedjük, hogy minden vasárnap egy-egy legény elvezessen valamelyik falurossza biciklijától.

Elzárásra ítélt tejhamisítók.

Tegnap délelőtt ismét élelmi-szerhamisítási ügyeket tárgyalt dr. Závay Aladár rendőrbíró. Ezalkalommal két visszaeső tejárús is került a rendőrség elé. Az egyik öv. Papp Ferencné Szeder-utca 51. szám alatti a másik Nyakas Andrásné Öreg-utca 34. szám alatti lakos, akiket a rendőrség most

fejenként 20 napi elzárásra,

azonkívül 200 K pénzbüntetésre, a költségek megfizetésére és az ítélet hírlapi közzétételére ítélt. Ebből a szigorú ítéletről okulhatnak az összes tejárúsok.

Dühöng a kanyaró.

Bezárják az iskolákat.

Tegnap egyszerre 26 kanyaró megbetegedést jelentettek a rendőrségen,

tegnapelőtt 20-at s a megbetegedési számoknak csak az emelkedése várható.

Tetszett az iskolaszékek s másnak is lekiicsinyelni azt a 146 kanyaró esetét. Nincs semmi baj, mondották, hiszen csak ennyi beteg van, holott még háromszor ennyi kanyaró megbetegedés sem sok. Aki így beszél, az nem tudja, mi az egyszerre 100 szegény családapának orvost-hivatni. patikát fizetni s a szülőknek gyermekeik egészségeért izgalmaikat kiállani. Pütkösdélután határozatot hoztak, hogy nincs semmi szükség az iskolák bezárására és szerdán már be kellett zárni a belvárosi ovodát, tegnap pedig bezárták az Olaj-utcai elemi iskolát.

Itt az előadásokat csak 26-án folytathatják, akkor pedig már év vége van, így az értesítők is már most vizsgálják a kiadandókat.

A belvárosi leányiskola bezárása iránt szüntén sürgős előterjesztést tesz dr. Bierbauer Viktor háziorvos, mert Geiszt József vezető tanító jelentése szerint egy-egy osztályból 20-30 tanuló hlányzik naponta. Tegnap délután a közegész-

ségyvívi bizottság ülését tartott és átrít az iskolaszékekhez, hogy az idén a vizsgákat és kiértesítési ünnepségeket mellőzzék az elemi iskolákban.

HIREK.

Érdekes, ritka ünnepet ült Piliscsaba közönsége jun. 2-án. mikor lelkipásztort, Lattyák Nándort ünnepelte abból az alkalomból, hogy a székesfehérvári egyházmegyéjét immár száz éven át megszokták nélkül szolgálgják a családból származó papok. Az ünnepet számos üdvözllet érte a vidékről is s igen jó benyomást tett a községre s a felkészkedő papságra, hogy a püspök ő méltóságai Lattyák Nándor, piliscsabai plébános, szentszéki ülnökké tanácsossá nevezte ki.

Pázmány Péter Siremléke. Fraknói Vilmos választott püspök az Országos Pázmány-Egyesület kezdésére nagy áldozatkészséggel díszes és művészi siremléket emeltetett a pozsonyi koronázó dómban Pázmány Péter bíboros primás sirja fölé. Az egylet ezt a siremléket június 7-én délután adja át ünnepélyesen Csérnoch János dr. hercegprimás jelenlétében a pozsonyi káptalanak. Az átadás után a Kátholikus Körben irodalmi ünnep lesz melyen a bíboros hercegprimás is beszédet mond.

Tanítók gyűlése Tegnap tartotta az Általános Tanító egyesület székesfehérvári járásköre évi tizedes közgyűlését, mely nagyszámu érdeklődő jelenlétében gazdag és tartalmas tárgysorozattal folyt le. Lanzerisch Antal elnök a lepnök más helyen egész terjedelmében közölt beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Utána Moizer Imre kir. törvénytörvénybíró, a fiatalok kir. bírja tartott előadást a tanítók patronázs feladatairól. Ismertette az újabb javítóintézet, mely a boszú helyett javítani, nevelni akar s hogy e téren a tanítóságra mily érési feladat vár. Előadta az Abau-Torna vérmegyvi tanítók patronázstervezését, melyben környezettanulmány, pártfogói működés, beiskolázás elősegítése és ifjúsági egyesület vezetése az fontosabb mozzanatok, melyek a tanítóságban várják megoldó mesterüket. Az előadást, melyet a javítóintézet, családfelelő kara is végighallgatott tetszéssel hallgatta a közgyűlés. Majd Velinszkyne Farády Mária tanítónő ismertette az egyes tantárgyak kapcsán okosan és összefoglalóan az újabb neveléstanítási reformtervezéseket. Végül az Esperanto nyelv kiterjedtségéről, nemzetközi hasznáról és rövid nyelvtani tulajdonságairól tartott érdekes előadást Csendes Géza székesfehérvári tanító. Legvégül üdvözölték Lanzerisch Antal elnököt, 25 évi megyei tanítói működése alkalmából, mit a tisztújítás követett. Továbbra is maradtak a tisztviselők és pedig elnök: Lanzerisch Antal, alelnök: Weisenfeld János, jegyző: Erdősi András.

Lógyakorlat. A vérpalotai honvéd gyakorlóter parancsnoksága értesítette az alispáni hivatalt, hogy Várpalota és Inota határában a túlzott élesztőtűz lógyakorlatot tartanak. A felzárkózásokon túlmenően életveszélyes.

Az új mőri polgári iskola be rendezése. A vallás- és közoktatási ügyi miniszterium az új mőri polgári fiú- és leányiskola belőberendezésével a Székesfehérvári Bútorkészítő Iparosok Árticsarnok Szövetkezetét bízta meg 25351 K költség erejéig. A hitván hírnevő buvorszövetkezet ezen újabb sikere révén ismét több székesfehérvári kisiparos jut tekintélyes munkához.

Adományok. A turózsaki dőlők elején levő sz. Antal szobor renoválására 1913 évben szívesek voltak adakozni Dr. Eisenbart Károlyné lén: dr. Eisenbart Károlyné, Karl István, 20-20 K. Özv. Say Istvánné, Cisztercia rendház, Hübner Károlyné, Özv. Felmayer Istvánné 10-10 K, Özv. Karl Józsefné, Flits Miklós, Zalay Mihály, Kovács A. Sándor, 5-5 K. Diebala Györgyné, 4 K dr. Szabady Józsefné 3 K, Diebala Mária, dr. Szűts Gedeonné, Kukorely J. Szilveszter, Özv. Eisenbarth Ferencné, T. Nagy Józsefné, 2-2 K. Hübner András 20 f. Reé Istvánné lén: Dr. Prohászka Ottokár, Szuborits Jenő, dr. Klauz György, Keisler János, Folkert Lajosné, 10-10 K. Károly János, Özv. Számmar Imréné, Bory Jenőné, Reé Istvánné, 5-5 K. dr. Saára Gyuláné, Mayer Károly, Özv. Vogl Alajosné, Schoder Gizella, Heckenast Kálmáné, Klöckner Józsefné, Kallnecker Márton, Wehinger Sándorné, Rostaház Jánosné, Fittler Béláné, 2-2 K. Zahajszky Györgyné, Morgenstern Betji, dr. Say Viktor, Özv. Kovács Ignácné, dr. Kövessy Istvánné, dr. Bierbauer Viktorné 1-1 korona.

Műkedvelői előadás. A szabadbattyáni rom. kath. ifjúsági egyesület és dalkör f. 6. május 31-én, Pütkösd napján délután jótékony célú műkedvelői színi előadást rendezett az iskola helyiségében. Színe került „Arva Rózsá” népszínmű három felvonásban. Az előadás fontos utasítás mellett rendkívül jól sikerült. Részt vett azon a község spraja nagyja s a környék intelligenciája teljes számmal. A közönség az élvezetes előadás kedves emlékével távozott. Az előadás eltekintve az erkölcsi sikertől, 236 kor. jöve delmezett az orgona alap javára.

Halálozások. Gerbán István kárpitos, a mentőegyesület pénztárosa f. hó 4 én 43 éves korában meghalt. Temetése, melyen a tölzölő és mentőegyesület testületileg vesz részt, f. hó 5-én d. u. 5 órákor lesz Jókai-utca 2 szám alól.

Botos Ferencné sz. Nagy Anna; f. hó 4-én meghalt. Temetése f. hó 5-én d. u. 3 órákor lesz Öreg-utca 20 szám alól.

A D. V. műhelymunkások f. hó 5-én este 8 órákor gyűlést tartanak a Bécsben tartott nyugdíjparancsnári ülés határozatának megbeszélése végett.

Sötétlők- és feketelülzterek, anigol és belföldi gyártmányok, amelyek minőségéért szavatosságot vállalok, férfikabátokra; női és gyermekruhákra, valamint férfiruhákra való kifűzős mosható vásznak nagy választékban kaphatók Keresztes Zsigmondnál.

A nőtlen honvéd altisztek. A székesfehérvári. 17. honvédszállóegred parancsnoka, Gombos Mihály ezredes elrendelte, hogy az ezred kötelékébe tartozó nőtlen honvéd altisztek f. hó 15-től fogva kötelesek a honvédelmi tanyában bentlakni. Részükre a volt kerületi fogházban jelölt ki néhány lakószobát. A nőtlen őrmesterek nem nagyon örülnek az új intézkedésnek.

Orvtámadás. Gombos Imre 22 éves sárboárdi legény a múlt héten szombaton este megleste az utcán Felker Antal 24 éves cipészlegényt és úgy fejbövegte, hogy Felker eszméletlenül összeesett. A bántalmazott iparossegédei, akik azért kaptak ki mert állítólag néhány veselkedő legény nevét megmondta a csendőröknek, lakásánápolják. Gombost feljelentették.

Női kosztüm szöveteket, női kosztümlülztereket, női kosztüm mosó vásznák, női kosztüm fekete és a női kosztüm kék gyapjúkelméket legtanácsosabb, ha mindig kizárólagos posztókereskedésbe vásárolja Rudbányánál.

Az épülőni kurzust végzett hűlgyek kéretnek 5-én pénteken este 8 órákor az ipariskola tornatermében minél számosabban megjelenni. Érdeklődők szívesen láttainak.

PICK MARK szegedi szalmája a legjobb, kapható Marschallnál Kosztüm utca.

Kifogott hulla. Adonyban egy 50-60 éves körüli férfi hulláját fogták ki a Dunából. Ismeretlen. Garantiált VIRAGMÖZ kilótiszta VIRAGMÖZ grammonként 1 K ARANYGYULA fűszerkereskedőnél Budai ut 23.

Pütkösdre remek fehér fiú-, leánykaruhák és blúzokot kaptunk, melyeket reklámárakkal árúsítjuk. Saját érdeke tehát, hogy ezeket DEUTSCH MANÓ és FIA áruházában megtekintse. Nagyszerű újítás folytán gyermekföltvételek a legsikerültebben készülnek VIRAG műtermében Rákóczi utca 5. Szolid egységes prak. Telefon 334.

Székesfehérvár szab. kir. város

APOLLO

színház

Péntek és szombat
június 5 és 6-án

1. Mezőgazdasági gépek Amerikában (tanulmányos.)
2. Jouta völgye (ájkóp.)
3. Békepipa (cow-boy dráma.)
4. Gribouillette, mint gépirónó (humoros.)

5-6-7

Az osterlandi kém

(dráma 3 felvonásban.)

8. Bandika, mint detektív (humoros.)

Rendes helyárak.

Előadások 6 és 9 órákor.

Vasárnap:
A Griffard
ügynökség
szenzáció detektívdráma.

